

**Київський національний торговельно-економічний університет
Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правове регулювання туристичної діяльності

для підготовки
студентів
освітнього ступеня

бакалавр

року набору 2019

молодший бакалавр,
бакалавр чи магістр

галузі знань

24 Сфера обслуговування

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

242 Туризм

(шифр і найменування спеціальності)

освітня програма

Туризм

назва освітньої програми / спеціалізації

академічні групи

ТР-19, ЗТР-19, ТР-20

шифри академічних груп

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2021 рік

Розробник:

Жукова Анна Ігорівна,
доцент, кафедри права, психології та сучасних
європейських мов, кандидат філософських
наук

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Гарант освітньої програми

Яковчук Олександр Володимирович,
доцент кафедри туристичного та готельного
бізнесу, кандидат географічних наук, доцент

прізвище, ім'я, по батькові повністю, посада повністю, науковий
ступінь, вчене звання повністю

Програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
права, психології та сучасних європейських мов

назва кафедри

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії інституту,
протокол від 17.05.2021 р. № 7.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове регулювання туристичної діяльності» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування загальних та фахових компетентностей з оволодіння сукупністю знань з правового регулювання відносин у сфері туризму та вміння аналізувати нормативно-правові акти, що регламентують надання готельних, ресторанних та санаторно-курортних послуг.

Предметом навчальної дисципліни є сукупність правовідносин, що виникають у сфері туризму.

Міждисциплінарні зв'язки вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на знаннях навчальної дисципліни «Правознавство» та є основою для подальшого засвоєння професійних навчальної дисципліни, як «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».

Мова викладання: українська.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує набуття студентами:

загальних компетентностей:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 4. Прагнення до збереження навколишнього середовища, навички здійснення безпечної діяльності

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

фахових компетентностей:

ФК 6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

ФК 15. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

програмних результатів навчання:

ПРН 8. Застосовувати правила оформлення проектних матеріалів інформаційних систем та технологій, знати склад та послідовність виконання проектних робіт з урахуванням вимог відповідних нормативно-правових документів для запровадження у професійній діяльності.

ПРН 10. Розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень.

ПРН 11. Демонструвати вміння розробляти техніко економічне обґрунтування розроблення інформаційних систем та технологій та вміти оцінювати економічну ефективність їх впровадження.

ПРН 13. Демонструвати розуміння бізнес-вимог і чітке трактування технічного завдання проекту, розуміння технологій, які використовуються у розробці певного продукту, володіння навичками бюджетування та контролю за виконанням проекту відповідно до його прорахованої вартості.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної сфери

Туристська діяльність як об'єкт правового регулювання. Понятійний апарат у сфері туризму за законодавством України. Концепція системи правового регулювання туризму в Україні та проблеми правореалізації. Конституція України як правова основа розвитку туризму. Законодавство України про туризм, загальної дії. Спеціальне законодавство України про туризм. Міжнародні правові акти у сфері туризму.

Тема 2. Суб'єкти туристських правовідносин

Суб'єкти туристичних правовідносин: поняття, склад та правовий статус (суб'єктивні права, свободи і юридичні обов'язки; правові принципи і юридичні гарантії; законні інтереси; правосуб'єктність; юридична відповідальність). Органи державної влади, що здійснюють регулювання в сфері туризму (загальної та спеціальної компетенції). Суб'єкти туристичної діяльності: сутність, види, права та обов'язки. Громадські туристичні організації: правові засади створення та функціонування. Туристи як суб'єкти туристичних правовідносин (суб'єктивні права, свободи і юридичні обов'язки тощо).

Тема 3. Організаційно-правові засади туристичної діяльності

Сутність організаційно правового регулювання туристичної діяльності. Ліцензування туристичної діяльності. Законодавство України, що встановлює вимоги до провадження туроператорської діяльності. Органи ліцензування туроператорської діяльності. Перелік документів, які додаються до заяви про видачу ліцензії для туроператорської діяльності: організаційні вимоги; загальні вимоги до службового приміщення (офісу); кваліфікаційні вимоги; вимоги до кадрового складу працівників туроператора і турагента; вимоги до фінансового забезпечення відповідальності туроператорів та турагентів; загальні вимоги при укладанні договорів при здійсненні туристичної діяльності; вимоги, щодо забезпечення страхового захисту туристів; вимоги до інформаційно-рекламної діяльності туроператорів і турагентів та інші. Категоризація об'єктів туристичної інфраструктури. Правове регулювання процедури встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що надають послуги з тимчасового розміщення (проживання). Міжнародні системи класифікації готелів.

Тема 4. Договірні відносини в сфері туризму

Загальні умови укладання договорів у сфері туризму. Правові засади укладання договору на туристичне обслуговування, права та обов'язки сторін. Відповідальність за невиконання договірних зобов'язань. Правові підстави укладання агентського договору, його особливості. Межі відповідальності сторін за посередницьким договором. Договір комерційної концесії та договір франчайзингу в сфері туризму. Інші види договорів за законодавством України.

Тема 5. Особливості правового регулювання окремих видів туризму

Основні види туризму за законодавством України. Морські та річкові круїзи: поняття та види. Організація та обслуговування морських і річкових подорожей. Правові основи здійснення морських круїзів. Правове регулювання при організації підводного туризму. Правове регулювання гірського, музейного, екстремального, розважального, гастрономічного, лікувально-оздоровчого туризму. Організація господарювання підприємств санаторно-курортного комплексу, врахування екологічних вимог. Вимоги до лікувально-оздоровчих підприємств готельного господарства та їх основні типи: санаторії; пансіонати; бази та табори відпочинку; будинки відпочинку; сільські туристичні будинки; профілакторії. Особливості правового регулювання сільського туризму в Україні. Європейський досвід правового регулювання розвитку сільського туризму.

Тема 6. Туристські формальності та безпека туризму

Нормативно-правове регулювання безпеки туризму. Міжгалузева програма забезпечення захисту та безпеки туристів. Види ризиків у сфері туризму: правові заходи запобігання. Фінансові гарантії відповідальності туроператора та турагента як запобіжний захід фінансової безпеки. Туристичні формальності: сутність та правові засади дотримання. Право на свободу туристичних подорожей та Шенгенський простір. Захист інтересів українських туристів за межами України. Дипломатичні та консульські представництва держав, їх функції.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Обсяги та структура навчальної дисципліни за навчальними роками

Форма навчання	Вид навчальних занять	Навчальні роки							
		2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
		осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна	осінь	весна
Денна повна	Лекційні заняття							14	34
	Семінарські заняття							14	34
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів							156	112
	Усього годин							180	180
Денна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								
Заочна повна	Лекційні заняття							4	2
	Семінарські заняття							2	4
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів							84	84
	Усього годин							90	90
Заочна скорочена	Лекційні заняття								
	Семінарські заняття								
	Практичні заняття								
	Лабораторні заняття								
	Курсова робота (проект)								
	Самостійна робота студентів								
	Усього годин								

4.2. Структура навчальної дисципліни за формами навчання

Тема дисципліни	Обсяг у годинах																							
	денна форма												заочна форма											
	повна						скорочена						повна						скорочена					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС		Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СРС
Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної сфери	28	6	6			16							30	2	2			26						
Тема 2. Суб'єкти туристських правовідносин	28	6	6			16							30	2	2			26						
Тема 3. Організаційно-правові засади туристичної діяльності	32	6	6			20							28					28						
Тема 4. Договірні відносини в сфері туризму	26	4	4			18							28					28						
Тема 5. Особливості правового регулювання окремих видів туризму	36	6	6			24							32	2	2			28						
Тема 6. Туристські формальності та безпека туризму	30	6	6			18							32	2	2			28						
Усього годин / кредитів ECTS	180/6	34	34			112							180/6	8	8			164						

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Законодавчі засади регулювання туристичної сфери

1. Туристична діяльність як об'єкт правового регулювання.
 2. Понятійний апарат у сфері туризму за законодавством України.
 3. Законодавство України про туризм (загальної дії та спеціальне).
- Конституція України як правова основа розвитку туризму.
4. Міжнародні правові акти у сфері туризму.

Тема 2. Суб'єкти туристських правовідносин

1. Органи державної влади, що здійснюють регулювання в сфері туризму.
2. Громадські туристичні організації: правові засади створення та функціонування
3. Концепція системи правового регулювання туризму в Україні та проблеми право реалізації.
4. Туристи, як суб'єкти туристичних правовідносин (суб'єктивні права, свободи і юридичні обов'язки тощо)

Тема 3. Організаційно-правові засади туристичної діяльності

1. Порядок надання ліцензії та ліцензійні умови щодо здійснення туроператорської діяльності.
2. Відмінність у правовому статусі турагента та туроператора
3. Правові засади укладання договору страхування в туризмі, його основні елементи.
4. Законодавство України, що встановлює вимоги до провадження туроператорської діяльності.

Тема 4. Договірні відносини в сфері туризму

1. Правові засади укладання договору на туристичне обслуговування.
2. Істотні умови, порядок укладення, порядок зміни і розірвання основних договорів у сфері туризму.
3. Відповідальність за невиконання договірних зобов'язань

Тема 5. Особливості правового регулювання окремих видів туризму

1. Загальна характеристика законодавства, що регламентує конкретні аспекти окремих видів туристичної діяльності.
2. Особливості правового регулювання сільського туризму в Україні.
3. Гастрономічний туризм як різновид туризму.
4. Екстремальний туризм як різновид туризму.
5. Медичний туризм як різновид туризму.
6. Музейний туризм як різновид туризму.

Тема 6. Туристські формальності та безпека туризму

1. Види ризиків у сфері туризму: правові заходи запобігання.
2. Механізми забезпечення безпеки туризму.

3. Право на свободу туристичних подорожей та Шенгенський простір
4. Захист інтересів українських туристів межами України

Зміст, порядок виконання та критерії оцінювання самостійної роботи студентів наведено на Порталі навчальних ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу інституту: <http://beta-edu.htei.kh.ua/moodle/course/view.php?id=4580>

Організація самостійної роботи студентів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про самостійну роботу студентів Харківського торговельно-економічного-інституту КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ

Не передбачені навчальним планом

7. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Осінь 2021/2022 н. р.

№	Рейтингові оцінки	Макс. бали за формами навчання	
		денна	заочна
1	Поточний контроль	60	60
1.1	<i>Тема 1</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.2	<i>Тема 2</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.3	<i>Тема 3</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.4	<i>Тема 4</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.5	<i>Тема 5</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
1.6	<i>Тема 6</i>		
	Робота на семінарському занятті	3	3
	Самостійна робота	2	2
	Виконання контрольної роботи	15	15
1.	<i>Додаткові бали</i>	15	15
2	Підсумковий семестровий контроль (письмова екзаменаційна робота)	40	40
2.1	Завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування)	30	30
2.2	Завдання на оцінювання практичних навичок (ситуаційне завдання)	10	10
3	Оцінка з дисципліни	100	100

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується наступними нормативними документами:

- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ;
- Положенням про організацію освітнього процесу у Харківському торговельно-економічному інституті КНТЕУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

8.1. Основні джерела інформації

1. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності : навч. посібник / Є. В. Козловський. – Київ : Вид-во «Центр навчальної літератури», 2017. – 272 с.

8.2. Додаткові джерела інформації

2. Брусільцева Г. М. Правове регулювання туристичної діяльності : навчальний посібник / Г. М. Брусільцева, О. Г. Зима. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 214 с.

3. Леоненко Н. А. Економічний механізм державного регулювання туристичної сфери України / Н. А. Леоненко. // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. – 2019. – № 1. – С.60-75

4. Саркісян Г. О. Нормативно-правове забезпечення та регулювання діяльності регіональних туристичних ринків / Г. О. Саркісян // Український журнал прикладної економіки. – 2020. – Том 5. – № 4. – С. 114-122.